

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

д.ю.н. доцент К.Р.Добкіна

« 30 » 20 2022 ф.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ЗАГАЛЬНА
ЧАСТИНА»**

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 08 «Право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)

2022-2023 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА» для ступеня вищої освіти «бакалавр»

за спеціальністю 081 «Право». Київ: ДУІТ, 2022.

Розробник: Ж.Ю. ПОЛОВНІКОВА – к.п.н., доцент, доцент кафедри цивільного та кримінального права.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ЦИВІЛЬНОГО ТА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри цивільного та кримінального права
к.ю.н., доцент

«30» 08 2022 року

(підпис)

А.В. Мусієнко

ВСТУП

Кримінальне право - сукупність норм, які регулюють суспільні відносини, що виникають із факту вчинення злочину.

Відповідно до системи суспільних відносин, які захищає та регулює кримінальне право, завданням кримінального права є :

- захист держави та її органів;
- захист особи - її життя, здоров'я, майна, прав та законних інтересів;
- захист об'єднань громадян України - колективів, товариств, спілок, акціонерних та інших об'єднань;

- захист конституційного ладу України, її економічної та політичної системи, територіальної цілісності.

Головним засобом регулювання кримінально-правових відносин є визначення певних діянь злочинами та встановлення за їх вчинення відповідних покарань.

Кримінальне право має значення базової дисципліни і для інших юридичних дисциплін - кримінального процесу, криміналістики та ін.

Кожна правова норма, кожен правовий інститут має певні, конкретні межі. Злочин, вина, співучасть, замах, покарання в вигляді позбавлення волі, окремі види злочинів - все має чіткі визначені межі. Немає меж - нема права.

Отже, основною метою курсу кримінального права є глибинне засвоєння студентами системи кримінального права, норм і положень окремих статей кримінального кодексу, співвідношення кримінального права з іншими дисциплінами. Крім того, формування у студентів високого рівня правосвідомості, сумлінності та суворого дотримання при кваліфікації злочинів принципів кримінального права, зокрема, принципу законності.

Допомогти зрозуміти зміст кримінально-правових норм покликані всі види аудиторної роботи, навчальна й монографічна література, виступи вчених і працівників правоохоронних органів у періодичній пресі, узагальнення судової і слідчої практики, розробки науковців, а також зарубіжний досвід.

При підготовці до занять необхідно користуватися літературою, рекомендованою як до всіх видів занять так і до конкретної теми, що вивчається.

Досконале вивчення Загальної частини кримінального права передбачає засвоєння студентами різних теоретичних концепцій, дискусійних положень, уміння критичного осмислення проблемних питань, розвиток правового мислення, що допоможе правильно зорієнтуватися в матеріалі і відзначити той конкретний обсяг інформації, яка потрібна для точної і чіткої відповіді.

Далі доцільно передусім звернутися до конспекту лекції і чинного законодавства, включаючи інші нормативні матеріали, до постанов пленуму Верховного суду України.

Наступним етапом підготовки є вивчення розділів підручників і навчальних посібників, і тільки після цього, коли є потрібна теоретична база для засвоєння складнішого матеріалу, необхідно приступати до монографічної літератури. У випадку труднощів можна звернутися за допомогою до викладача, який веде заняття.

Якщо студент не підготувався до заняття чи пропустив його з якоїсь причини, він зобов'язаний вивчити тему самостійно і на співбесіді в позаурочний час здати її викладачу.

Семінарські заняття. Метою семінарського заняття є поглиблення і закріплення знань, отриманих на лекції і в процесі самостійного вивчення законодавства, інших нормативних матеріалів, кримінально-правової літератури та іншої літератури, яка необхідна для отримання спеціальних знань.

Студенти повинні вміти аналізувати кримінально-правові норми чинного законодавства і застосувати їх до конкретних обставин, знати тенденції кримінально-правової політики в Україні і засвоїти основні проблеми науки кримінального права.

Семінарські заняття служать одночасно і засобом перевірки знань студентів, а також відпрацювання навичок самостійного вивчення предмету, роботи з літературою, вміння логічно і послідовно розповідати засвоєний матеріал. В процесі виступу на семінарському занятті студенти повинні продемонструвати вміння виділяти основні положення, ілюструвати їх застосування, а також робити практичні висновки.

З усіх тем семінарських занять дається перелік найважливіших питань курсу, а також примірний список літератури, до якої треба звернутися при підготовці до занять.

Починати підготовку до семінару варто з в'яснення змісту питань, які є у плані заняття. В окремих випадках це може вимагати уточнення спеціальної термінології чи перекладу незнайомих слів.

Практичне заняття. Практичне заняття є однією із важливих форм навчального процесу, передбачених навчальним планом. Воно має своєю метою допомогти студентам глибше уявити теоретичні положення, закріпити отримані знання, закріпити необхідні навички в застосуванні теоретичних знань у своїй майбутній практичній діяльності. Ці знання тісно зв'язані з іншими формами навчального процесу - лекціями та семінарами заняттями під керівництвом викладача. В лекції, на семінарських заняттях, у зв'язку з нестачею часу, з методичних поглядів можуть бути упущені деталі тих чи інших питань. Між Тим, знання цих деталей багато в чому визначає вміння студентів вірно застосовувати кримінальний закон. Практичні знання дають можливість

допрацювати з студентами всі деталі питань, добитися конкретних знань матеріалу. Вони покликані навчати студентів правильно застосовувати кримінальні закони до конкретних життєвих фактів, іншими словами, вірно кваліфікувати ті чи інші злочини.

Практичні заняття проводяться переважно у формі розв'язання ситуаційних задач, які викладені у збірнику задач (номери задач даються по темах).

При підготовці до практичного заняття студенти повинні розв'язати задачі, які даються у завданні. При розв'язанні задач потрібно спиратися на ті знання, які отримані на лекціях, семінарських заняттях, в ході самостійної роботи. Якщо студент виявить упущення в своїх знаннях при розв'язанні конкретних задач, то він повинен поновити його шляхом повторного звернення до тексту закону, конспекту лекцій, підручника та іншої літератури.

Для короткого письмового нотування розв'язання задач студентам рекомендується мати окремі зошити. В них розв'язання треба робити з посиланням на відповідні статті Кримінального кодексу України.

Якщо студент не може самостійно розв'язати задачу, то він може звернутися за консультацією до викладача, який дає пояснення до умови задачі, рекомендує додаткову літературу (не розв'язуючи задачі), тим самим залишаючи можливість для студента самостійно це зробити.

Перед початком практичного заняття викладач може перевірити наявність у студентів письмових розв'язань задач. Студент, який не підготувався до практичного заняття, а також який був відсутній, звітує перед викладачем про виконання завдання на індивідуальній консультації.

В ході практичного заняття студент зачитує або своїми словами переказує зміст задачі, дає мотивоване її розв'язання. Він повинен давати розгорнуте розв'язання, не обмежуючись твердженнями власної думки до задачі, а підкріплювати рішення законодавством, судовою практикою, матеріалами навчальної літератури.

Після виступу студента по конкретній задачі йому можуть бути задані запитання як викладачем, так і іншими студентами. Висновок з відповіді робить викладач.

Необхідною умовою проведення семінарів та практичних занять на належному рівні є обов'язкова самостійна підготовка студентів до занять. Це передбачає засвоєння ними різних точок зору по найбільш важливим питанням науки кримінального права, розвитку у них вміння критично усвідомлювати різні теоретичні концепції з тим, щоб мати свою аргументовану думку.

За окремими темами по вказівці викладача студенти готують реферативні повідомлення.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
Загальна частина (для II курсу дфн та III курсу зфн)

№	Назва теми	Денна		Заочна		Сам. робота	
		Лекції	Семінари	Лекції	Семінари	денна	заочна
МОДУЛЬ 1							
1	Поняття, предмет, система кримінального права України.	4	4	2	2	7,5	12,3
2	Кримінальний закон та його тлумачення і застосування.	4	4	2	-	7,5	12,3
МОДУЛЬ 2							
3	Поняття злочину.	4	4	2	-	7,5	12,3
4	Кримінальна відповідальність. Склад злочину.	4	4	2	-	7,5	12,3
5	Об'єкт злочину.	4	4	2	2	7,5	12,3
6	Об'єктивна сторона злочину.	4	4	-	2	7,5	12,3
МОДУЛЬ 3							
7	Суб'єкт злочину.	4	4	2	-	7,5	12,3
8	Суб'єктивна сторона злочину.	4	4	-	-	7,5	12,3
МОДУЛЬ 4							
9	Обставини, що виключають злочинні діяння.	4	2	-	-	7,5	12,3
10	Стадії вчинення умисного злочину.	4	2	-	-	7,5	12,3
11	Співучасть у злочині.	4	2	-	2	7,5	12,3
МОДУЛЬ 5							
12	Множинність злочинів, її види.	4	2	-	-	7,5	12,3
13	Поняття і мета покарання. Система і види покарань.	4	2	-	-	7,5	12,3
14	Призначення покарання.	2	2	-	-	7,5	12,3
15	Звільнення від кримінальної відповідальності або від покарання. Погашення і зняття судимості.	4	2	-	-	7,5	12,3
	ВСЬОГО:	58	46	14	6	124	104

ПРОГРАМА
ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Поняття, предмет та система кримінального права.

Тема 2. Кримінальний закон, його тлумачення і застосування.

МОДУЛЬ 2

Тема 3. Поняття злочину

Тема 4. Кримінальна відповідальність і склад злочину

Тема 5. Об'єкт злочину

Тема 6. Об'єктивна сторона складу злочину

МОДУЛЬ 3

Тема 7. Суб'єкт злочину

Тема 8. Суб'єктивна сторона складу злочину

МОДУЛЬ 4

- Тема 9. Обставини, що виключають злочинні діяння
- Тема 10. Стадії вчинення умисного злочину
- Тема 11. Співучасть у злочині

МОДУЛЬ 5

- Тема 12. Множинність злочинів. Види множинності
- Тема 13. Поняття і мета покарання. Система і види покарання

МОДУЛЬ 6

- Тема 13. Поняття і мета покарання. Система і види покарання
- Тема 14. Призначення покарання
- Тема 15. Звільнення від кримінальної відповідальності або від покарання. Погашення і зняття судимості

Література до всіх тем :

1. Конституція України. - Відомості Верховної Ради України, 1996. №30.
2. Науково практичний коментар Кримінального кодексу України. - Київ, Юрінком, 2003.
3. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України. (1963-1997 роки) - Сімферополь, "Таврія", 1998.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. За ред. М.І.Бажанова, В.В.Сташиса, В.Я.Тація. -Харків: Право, 2002.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. За ред. П.С.Матишевського, П.П.Андрушка, С.Д.Шапченка. -К.: Юрінком-інтер, 2001.
6. Кримінальне право України: Посібник. Під ред. Н.Б.Чорнишової, М.В.Володька, М.А.Хазіна. - К.: Наукова думка, 1995.
7. Бажанов М.И. Уголовное право Украины. Общая часть: Курс лекций. - Днепропетровск: Пороги, 2001.
8. Коржанский М.И. Уголовное право Украины. Часть Загальна: Курс лекцій. - К., 1996.
9. Михайленко П.П. Уголовное право Украины: Общая часть: Учебник. - К.: РИО МВД Украины, 1995.
10. Кримінальне право України: Завдання до семінарських і практичних занять. За ред. П.С.Матишевського та С.С.Яценка. - К.: Юрінком, 1996.
11. Збірник завдань для практичних занять з кримінального права України. Загальна частина: За ред. В.П.Діденка. -К.: МВС України, УАВС, 1994.
12. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України, Київ, "Ін-Юре", 2003.
13. Кримінальне право України. Особлива частина. За ред. Бажанова М.І., Сташиса В.В., Тація В.Я., Юрінком-Інтер, 2002

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

МОДУЛЬ 5

Т е м а 1. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права.
Наукові підстави кваліфікації злочинів.

Т е м а 2. Злочини проти основ національної безпеки України

Злочини проти внутрішньої безпеки України

Злочини проти зовнішньої безпеки України

МОДУЛЬ 6

Т е м а 3. Злочини проти життя та здоров'я особи

Злочини проти життя. Загальна характеристика й види. Життя як об'єкт кримінально-правової охорони

Злочини проти здоров'я. Загальна характеристика й види

Т е м а 4. Злочини проти волі, честі та гідності особи

Злочини проти волі, честі та гідності особи, їх загальна характеристика й види

Т е м а 5. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи

Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, їх загальна характеристика та види

МОДУЛЬ 7

Т е м а 6. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина

Злочини у сфері реалізації виборчих та інших політичних прав громадян

Злочини у сфері реалізації особистих прав громадян

Злочини проти сім'ї

Злочини у сфері реалізації права на працю

Злочини проти релігії

Т е м а 7. Злочини проти власності

Корисливі злочини проти власності з ознаками розкрадення

Корисливі злочини проти власності без ознак розкрадення

Некорисливі злочини проти власності

Т е м а 8. Злочини у сфері господарської діяльності

Злочини, що порушують встановлений порядок заняття господарською діяльністю

Злочини у сфері виробництва

Злочини у сфері фінансової діяльності

Злочини у сфері економічних інтересів держави

Злочини у сфері приватизації

Злочини у сфері послуг

Злочини у сфері вільного здійснення господарської діяльності

МОДУЛЬ 8

Т е м а 9. Злочини проти довкілля

Злочини проти встановленого порядку екологічної безпеки

Злочини проти встановленого порядку раціонального використання водних об'єктів та атмосферного повітря

Злочини проти встановленого порядку використання землі та її надр

Злочини проти встановленого порядку використання рослинницького світу

Злочини проти встановленого порядку використання тваринного світу

Злочини проти встановленого порядку використання територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду

Т е м а 10. Злочини проти громадської безпеки

Злочини проти безпеки життєдіяльності людей

Злочини проти порядку використання загальнонебезпечних речовин і предметів

Т е м а 11. Злочини проти безпеки виробництва

Злочини, що порушують встановлені умови охорони праці

Злочини, що становлять підвищену небезпеку виробництва

Т е м а 12. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Злочини проти встановленого порядку управління транспортним засобом

Злочини проти встановленого порядку забезпечення функціонування транспорту

Злочини проти встановленого порядку поведінки на водних шляхах

Т е м а 13. Злочини проти громадського порядку та моральності

Злочини проти громадського порядку

Злочини проти моральності

МОДУЛЬ 9

Т е м а 14. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів

Злочини, що посягають на встановлений порядок, спрямований на попередження захворювань населення

Злочини, що посягають на встановлений порядок, спрямований на попередження, виникнення та поширення епідемії

Т е м а 15. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Злочини проти встановленого порядку зберігання таємниці чи конфіденційної інформації

Злочини проти встановленого порядку перетинання державного кордону, міжнародних польотів

Злочини проти встановленого порядку формування Збройних сил України

МОДУЛЬ 10

Тема 16. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

Злочини проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських формувань, окремих громадян, пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів чи з перешкоджанням їх діяльності

Злочини проти встановленого порядку використання спеціальних предметів, що використовуються органами влади

Злочини проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян, не пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів

Тема 17. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж

МОДУЛЬ 11

Тема 18. Злочини у сфері службової діяльності

Злочини проти правомірної діяльності державних установ і недержавних формувань незалежно від форм власності і видів діяльності, що вчинюються службовими особами з використанням ними своїх обов'язків (загальні)

Злочини проти авторитету державного апарату, апарату підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності і пов'язані з ними (хабарництво)

Тема 19. Злочини проти правосуддя

Злочини проти конституційних принципів діяльності органів розслідування, прокуратури і суду

Злочини проти безпеки, честі та гідності суддів, народних засідателів, присяжних

Злочини проти прав та інтересів суб'єктів кримінального або цивільного процесу

Злочини проти інтересів всебічного, повного й неупередженого розслідування і судового розгляду кримінальних справ

Злочини проти інтересів своєчасного прискання та розкриття злочинів

Злочини проти інтересів забезпечення неухильного виконання судових рішень

Тема 20. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)

Злочини проти порядку підлеглості та військової честі

Злочини проти порядку проходження військової служби

Злочини проти порядку користування військовим майном та його збереження

Злочини проти безпеки руху та експлуатації військової техніки

Злочини проти порядку несення окремих видів військової служби

Злочини проти порядку збереження військової таємниці

Злочини проти порядку ведення бойових дій, вимог законів і звичаїв війни

Тема 21. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Злочини проти миру й безпеки людства

Злочини проти встановленого порядку, що забезпечують дотримання міжнародних договорів та конвенцій

Тема 22. Основні положення Особливої частини кримінального законодавства зарубіжних країн

Нормативні акти та література до всіх тем:

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.
2. Кримінальний кодекс України: Офіційний текст. – К.: Юрінком Інтер, 2001.
3. Кримінальний кодекс України: Порівняльні таблиці.– К.: Істина, 2001.
4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / За ред. М.І.Мельника, М.І. Хавронюка, К.: Каннон, 2002. – 1104 с.
5. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. Особлива частина. Під ред. Потебенька М.О., Гончаренка В.Г. - К.: “Форум”. – 943 с.
6. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: За станом законодавства та постанов Пленуму Верховного Суду України на 1 грудня 2001 р. / за ред. С.С. Яценка. – К.: А.С.К., 2002; 936 с.
7. "Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя". Постанова Пленуму Верховного Суду України № 9 від 1 листопада 1996 р. Юридичний вісник України. 1996. 28 листопада - 4 грудня.
8. Коментар до Конституції України. К., 1996.
9. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник за редакцією М. І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. К.: Юрінком Інтер, 2001.- 494 с.
10. Кримінальне право. Особлива частина: Підручник. (Александров Ю.В., Антипов В.І., Володько М.В. та інші) / Відп. ред. Шакур В.І.- К.: НАВСУ - «Правові джерела», 1998. - 896 с.
11. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, С.Я. Лихова та ін.; П.С. Матишевський та ін.(ред.). - К.: Юрінком Інтер, 1999. – 896 с.
12. Уголовное право Украины Общая и Особенная части: Учебник / Под ред. Е.Л. Стрельцова. – Х.: ООО «Одиссей», 2002. – 672 с.
13. Новое уголовное право России. Особенная часть: Учебное пособие / Под. ред. проф. Н.Ф. Кузнецовой. - М.: Зерцало, ТЕИС, 1996. – 391 с.
14. Уголовное право. Особенная часть / Отв. ред. И.Я. Козаченко, З.А. Незнамова, Г.Л. Новоселов. - М.: Изд. группа ИНФРА * М - НОРМА, 1997. – 768 с.
15. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів. К.: Юрінком, 2002.
16. Михайленко П.П. Кримінальне право, кримінальний процес та кримінологія України (статті, доповіді, рецензії): У 3-х т. – К.: Генеза, 1999. – 944 с.
17. Навроцький В.О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. К., Атіка, 1999.
18. Навроцький В.О. Наступність кримінального законодавства України (порівняльний аналіз КК України 1960 р. та 2001 р.). – К.:Атіка, 2001. – 272 с.
19. Теорія та практика застосування чинного кримінального та кримінально-процесуального законодавства в сучасних умовах: Тези доп. Наук.-практ. конф.: У 2-х ч. - К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2002.
20. Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: матер. міжнар. наук.-практ. конф.[Харків] 25-26 жовт. 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов.ред.) та ін. – К.-Х.: “Юрінком Інтер”, 2002. –272 с.
21. Современные тенденции развития уголовной политики и уголовного законодательства / Под ред. С.В. Бородина. - М.: Ин-т гос. и права РАН, 1994. – 93 с.
22. Постанови Пленуму Верховного Суду України (1963–2000 роки). – К.: А.С.К., 2000.
23. Практика судів України у кримінальних справах. К., 1993.
24. Практика судів України у кримінальних справах. 1993-1995. К.: Юрінком, 1996.

Укладач програми
к.п.н., доцент

Половникова Ж.Ю.

Завідувач кафедри
К.ю.н.

Михайлов О.О.